

Η ομιλία του Πρωθυπουργού στον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών

- 1. Κεντρικό συμπέρασμα:** Ο Πρωθυπουργός μιλώντας σήμερα στα Σπάτα επιχείρησε να συνδέσει την παράδοση με την νεωτερικότητα.

Με άλλα λόγια προσπάθησε να συνδέσει την πασοκική παράδοση με τη νεωτερικότητα που εκφράζει το εκσυγχρονιστικό εγχείρημα και ο ίδιος προσωπικά. Ο συνδυασμός αυτός θεωρείται αναγκαίος και τούτο διότι μέσα από μια λογική συνέχειας αναδεικνύεται η ανάγκη της εναλλακτικότητας που εξέφρασε και εξακολουθεί να εκφράζει ο Κώστας Σημίτης.

- 2. Γενική εκτίμηση:** Ήταν μια επιτυχημένη ομιλία που διέφερε αρκετά σε στυλ, υφολογικά στοιχεία, ρυθμό και περιεχόμενο από τις περισσότερες ομιλίες του Πρωθυπουργού. Ήταν επιτυχημένη και αποτελεσματική για τους εξής λόγους:

α. Χωρίς να ξεφύγει από τις πολιτικές θέσεις της Κυβέρνησης διατύπωσε ένα διαφορετικό λόγο με έντονα πολιτικά στοιχεία που διαφέρει από τον τεχνοκρατικό / αποδεικτικό λόγο του Πρωθυπουργού. Το κείμενο της ομιλίας "ανέπνεε", έβγαζε πολιτικές ατάκες. Είχε σαφείς πολιτικές στοχεύσεις.

β. Χωρίς συναισθηματικές εξάρσεις και σε όρια αποδεκτά για το στυλ του Πρωθυπουργού έδωσε συναίσθημα εκεί ακριβώς που χρειάζεται απαντώντας στις επικρίσεις που δέχεται ο Πρωθυπουργός, (ψυχρός, λογιστής κ.λπ.) Ο Πρωθυπουργός "αγωνιά" και δεν ενδιαφέρεται μόνο για τους αριθμούς. Αυτό είναι ένα μήνυμα το οποίο πρέπει να προβάλλεται συνεχώς. Επίσης ο πολιτικός λόγος της κυβέρνησης πρέπει να έχει συναίσθημα

γ. Το έργο αυτό το συνέδεσε με θετικές συμβολικές εικόνες και εκφράσεις π.χ. "η Ελλάδα των μεγάλων ανοιχτών οριζόντων"

- λέξεις όπως ανάταση, αισιοδοξία, σιγουριά.
- το μήνυμα μιας κοσμογονίας

δ. Περιείχε εύστοχες και αποτελεσματικές φράσεις - συνθήματα, όπως "όλοι μαζί" που περνούν εύκολα στα ΜΜΕ.

ε. Πέρασε ένα μήνυμα συνέχειας και ενότητας (1993- σήμερα) στις Κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ που λειτουργεί συσπειρωτικά στο εσωκομματικό επίπεδο επειδή αναφέρθηκε στον Α. Παπανδρέου.

Βέβαια αυτό το μήνυμα σε καμιά περίπτωση δεν θα πρέπει να οδηγεί στην ταύτιση του Κώστα Σημίτη με τον Ανδρέα Παπανδρέου

στ. Κατάφερε να δείξει ότι η πολιτική που ακολουθεί η Κυβέρνηση είναι η μόνο ρεαλιστική πολιτική και έφερε την αντιπολίτευση ενώπιον των ευθυνών της για τον κίνδυνο ακύρωσης αυτής της πολιτικής (Η σύγκριση γίνεται αυτόματα)

3. Δημοσιογραφικού ενδιαφέροντος : Η προσοχή των ΜΜΕ εστιάσθηκε σε δύο κεντρικούς άξονες, ως άλλωστε αναμενόταν:

- **Πρώτος άξονας :** Στην πορεία εκτέλεσης του έργου και στους ρυθμούς υλοποίησής του, οι οποίοι, κατά κοινή ομολογία, κρίνονται ταχύτεροι. Τα σχόλια, τόσο από τους πολιτικούς συντάκτες, όσον και από τους συντάκτες του ΥΠΕΧΩΔΕ που κάλυψαν το γεγονός της επίσκεψής σας, είναι ότι κάτι τέτοιο είναι όντως πρωτόγνωρο και πρωτοφανές για τα ελληνικά δεδομένα.
- **Δεύτερος άξονας:** Στην ομιλία σας, από την οποία ξεχώρισαν τα κάτωθι σημεία:
 - Το νέο “σλόγκαν” (όπως το χαρακτήρισαν) που χρησιμοποιήσατε “όλοι μαζί” . Σύνθημα που επιδέχεται πολλές ερμηνείες και που καλύπτει ένα ευρύ φάσμα πολιτικών εννοιών, από την έννοια της συλλογικότητας (στην οποία εμμένετε ως προς τη διαδικασία χάραξης και λήψης βασικών κυβερνητικών επιλογών) μέχρι και την πρόσκλησή σας (που την επαναλάβατε εμμέσως πλην σαφώς και χθες το βράδυ στο ΠΑΣΟΚ) προς τη λεγόμενη “εσωκομματική αντιπολίτευση”.
 - Την αντιπαράθεση “ανθρώπων” και “αριθμών”, στην οποία επιμείνατε, αφ’ ενός μεν για να απαντήσετε στους επικριτές σας περί “κυβέρνησης λογιστών”, αφ’ ετέρου δε να τονίσετε τον κοινωνικό χαρακτήρα του ΠΑΣΟΚ, υπενθυμίζοντας το τρίπτυχο που αποτελεί ανέκαθεν την πυξίδα της πολιτικής σας: Σταθεροποίηση - Ανάπτυξη - Κοινωνική Προστασία.
 - Την αναφορά σας στον Ανδρέα Παπανδρέου, διότι δεν ήταν καθόλου τυχαία η επιτυχής σύνδεση που επιχειρήσατε ανάμεσα στο χθες και στο σήμερα, καθότι η πολιτική των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ στηρίζεται στον άνθρωπο, αλλά και στην ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό της χώρας.

- Την έμφαση που δώσατε ότι το κυβερνητικό έργο έχει ορίζοντα το 2000 και ότι με το πέρας της τετραετούς θητείας της κυβέρνησης οι πολίτες θα κρίνουν προγράμματα, παρατάξεις και ηγεσίες. Ιδιαίτερη αίσθηση προκάλεσε η αναφορά σας στο ότι κανένα πολιτικό κόμμα και κανένας πολιτικός ηγέτης δεν μπορεί να κρύβεται πίσω από το δάκτυλό του. Αλλωστε, τον στρουθοκαμηλισμό των κομμάτων της αντιπολίτευσης καυτηριάσατε τόσο χθες το βράδυ στο ΠΑΣΟΚ, όσο και απόψε στη Βουλή.

4. Ραδιοφωνική και τηλεοπτική κάλυψη: Το γεγονός αυτό καθ' αυτό της επίσκεψής σας στα Σπάτα προβλήθηκε δεόντως και ως τρίτη είδηση στα ραδιόφωνα (κατά σειράν προεβάλλοντο η στάση των εκπαιδευτικών, οι χθεσινοβραδυνές απαντήσεις σας στη Βουλή και η ομιλία σας στα Σπάτα).

Παρατίθεται το εκτενές σχόλιο του πολιτικού συντάκτη του FLASH 9,61 στο κεντρικό ραδιοφωνικό δελτίο (19.00)

FLASH 9,61 (ώρα 19.00) Σπάτα - Γ. Ελενόπουλος

Εισαγωγή Βασίλη Λιριτζή:

Ο Πρωθυπουργός "λάνσαρε" σήμερα ένα νέο σύνθημα κατά την επίσκεψή του στο υπό κατασκευή αεροδρόμιο των Σπάτων: Ολοι μαζί και όχι ο ένας απέναντι στον άλλο, είναι το νέο σλόγκαν που είναι φανερό ότι απευθύνεται στην εσωκομματική αντιπολίτευση και όχι μόνο.

Η ομιλία του Πρωθυπουργού στα Σπάτα είχε καθαρά πολιτικό, μερικοί λένε και προεκλογικό χαρακτήρα και δεν έλειψαν οι εκτεταμένες αναφορές στον Ανδρέα Παπανδρέου. Στα Σπάτα ήταν ο πολιτικός μας συντάκτης Γιώργος Ελενόπουλος, που τον έχουμε στην άλλη άκρη της τηλεφωνικής γραμμής.

- **Γ. ΕΛΕΝΟΠΟΥΛΟΣ:** Ο Πρωθυπουργός, άδραξε, λοιπόν, αυτή την ευκαιρία και πραγματοποίησε μια ομιλία την οποία μπορούμε να χαρακτηρίσουμε ομιλία προεκλογικού χαρακτήρα. Και να δούμε το γιατί: Χρησιμοποίησε ένα νέο λόγο, καθαρά πολιτικό, που δεν θύμιζε σε τίποτα το παρελθόν, ακόμα και το πλέον πρόσφατο.
- Ελειπαν οι αναφορές στο εκσυγχρονιστικό εγχείρημα. Ούτε υπήρξαν αναφορές στην Κεντροαριστερά και στις αναγκαίες προσαρμογές στην ανοικτή παγκοσμιοποιημένη αγορά.

- Έκανε όμως λόγο για μεταρρυθμιστική προσπάθεια. Υπερτόνισε το σύγχρονο, προοδευτικό, πατριωτικό, δημοκρατικό χαρακτήρα του ΠΑΣΟΚ, το οποίο επιπροσθέτως διαθέτει ευρωπαϊκό προσανατολισμό και έχει εμπιστοσύνη στο πρόγραμμά του και τις σύγχρονες προτάσεις του. Και κάτι ακόμα: Διαθέτει και ηγέτη. Εκτίμησε δε ότι θα λάβει και πάλι την πλειοψηφία του εκλογικού σώματος.
- Ο Πρωθυπουργός εξέπεμψε ένα μήνυμα για την ανάγκη της κοινής προσπάθειας όλων, που μπορεί να κατοχυρώσει αυτή την προσπάθεια μόνο η εγερτήρια πολιτική του ΠΑΣΟΚ. Όλοι μαζί λοιπόν είναι το μήνυμα των καιρών.
- Ο Πρωθυπουργός αναφερόμενος προφανέστατα στις εξελίξεις των τελευταίων ημερών είπε χαρακτηριστικά ότι εάν υιοθετηθεί και κυριαρχήσει το γνώριμο στην Ελλάδα τροπάρι “ο καθένας χωριστά -ο καθένας απέναντι στον άλλο- ο καθένας αντίπαλος για πάντα και για όλα με τον άλλο”, τότε η μοιραία κατάληξη θα είναι η καθήλωση, η κρίση, η μιζέρια, η απομόνωση και η παρακμή.
- Αξιοσημείωτο ήταν το γεγονός πως ο Πρωθυπουργός αναγνώρισε ότι κάποιες κοινωνικές ομάδες αντιμετωπίζουν προβλήματα και ανάγκες, όπως είπε χαρακτηριστικά. Γι’ αυτό και αισθάνθηκε την ανάγκη να υπερτονίσει και τον κοινωνικό χαρακτήρα της πολιτικής του, εκφράζοντας παράλληλα και την αγωνία του, όπως είπε χαρακτηριστικά.
- Ορισμένοι ισχυρίζονται -πρόσθεσε- ότι οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ από το 1993 μέχρι σήμερα ενδιαφέρονται μόνο για τους αριθμούς, μόνο για τα μεγέθη της οικονομίας. Είναι, όμως, σαφές -πρόσθεσε- ότι πίσω από τους αριθμούς υπάρχει “η αγωνία μου για τον τόπο και τους Έλληνες”.
- Ο Πρωθυπουργός μίλησε ακόμη και για το κόμμα του και για τον ίδιο. Μάλιστα θα πρέπει να σημειώσουμε πως η εκτίμησή μας είναι ότι φαίνεται να ήθελε να φέρει σε αντιπαράθεση τον ίδιο εμμέσως με τον Κώστα Καραμανλή. Να δούμε, λοιπόν, τι είπε γι’ αυτό: Κανένα κόμμα και κανένας πολιτικός αρχηγός δεν μπορεί να κρύβεται πίσω από το δάκτυλό του. Οι πολίτες βλέπουν, κρίνουν και συγκρίνουν. Στις βουλευτικές εκλογές του 2000 θα επιλέξουν και θα αποφασίσουν, για μια ακόμη φορά, προγράμματα και προοπτικές, παρατάξεις, κόμματα και ηγέτες.

- Ο Πρωθυπουργός εκτίμησε πως η πλειοψηφία των Ελλήνων ξέρει ποια πολιτική, ποια παράταξη και ποιο κόμμα μπορεί να εγγυηθεί με πράξεις την ασφάλεια, την ανάπτυξη, την ευημερία, την κοινωνική συνοχή, την κοινωνική δικαιοσύνη και την αλληλεγγύη και ακόμη τον εκσυγχρονισμό και την ισότιμη συμμετοχή της χώρας στην Ενωμένη Ευρώπη.

Όλα αυτά αποτελούν ένα νέο είδος πολιτικού μηνύματος που εκπέμπει για πρώτη φορά ο Πρωθυπουργός μετά από 2 χρόνια. Ένα μήνυμα καθαρά πολιτικό που έχει και συγκεκριμένη στόχευση. Και αν μη τι άλλο αυτή η στόχευση μπορεί να του δόθηκε η δυνατότητα να την εκπέμπει από ένα χώρο που φαίνεται ότι παράγεται ένα κάποιο έργο. Βρισκόμαστε 3,5 μήνες μπροστά ως προς την εκτέλεση του έργου, πρωτοφανές για τα ελληνικά δεδομένα. Και αυτό ακριβώς του έδωσε τη δυνατότητα να έχει κάτι χειροπιαστό, προκειμένου να μπορέσει με βάση αυτό να εκπέμπει το μήνυμα που θέλει. Ένα μήνυμα που όπως αντιλαμβάνεσθε θέλει να αντιπαραβάλει το έργο στο λόγο.

Τα τηλεοπτικά μέσα (με εξαίρεση την ΕΡΤ που προέβαλε το γεγονός ως τρίτη είδηση μετά τις απαντήσεις σας στη Βουλή και τη στάση των εκπαιδευτικών) υποβάθμισαν το γεγονός, εμφανίζοντάς το μισή ώρα μετά την έναρξη του δελτίου (δηλαδή περί ώρα 20.30)

- Συγκεκριμένα στο βραδινό τηλεοπτικό δελτίο του **ANTENNA** ο δημοσιογράφος **Δημήτρης Καμπουράκης**, αφού αναφέρθηκε στην αρχή στην πορεία εκτέλεσης και τα χαρακτηριστικά του έργου συνοψίζοντας πως “βλέποντάς το, δεν μπορούμε να μην αναγνωρίσουμε ότι πρόκειται για ένα πολύ μεγάλο έργο, αν και ούτε τα μεγάλα έργα ξεφεύγουν από τη μοίρα τους μέσα στην πολιτική”, συνέχισε λέγοντας πως “εδώ σ’ αυτό το χώρο ο Κώστας Σημίτης έβαλε νέα πολιτικά διλήμματα σήμερα”. “Η πολιτική που ακολουθεί η κυβέρνηση είναι η μόνη ρεαλιστική”. Όσο για την πολιτική των αντιπάλων σας “κάθε άλλη πολιτική μπορεί να αποβεί μοιραία και για τη θέση της Ελλάδας στην Ευρώπη και στον κόσμο και καταστροφική για την ανάπτυξη της χώρας, καθώς επίσης και πολύ αρνητική για όσα έχουν ήδη κατακτήσει οι Έλληνες, αλλά και για τη μελλοντική τους ευημερία”.
- Στο τηλεοπτικό δελτίο του **MEGA** η δημοσιογράφος **Μάρα Ζαχαρέα** σας εμφάνισε ικανοποιημένο από την πρόοδο των εργασιών στο εργοτάξιο των Σπάτων. Στη συνέχεια η δημοσιογράφος υπογράμμισε την αναφορά σας στον Ανδρέα Παπανδρέου και επεσήμανε πως η πολιτική που ακολουθείτε είναι η μόνη ρεαλιστική και οποιαδήποτε άλλη θα ήταν μοιραία για τον τόπο. Έκανε μνεία της αναφοράς σας ότι

οι εκλογές θα γίνουν το 2000 και ότι θα τις κερδίσει το ΠΑΣΟΚ, ενώ παράλληλα αναφέρθηκε στα όσα απαντήσατε στους επικριτές σας που σας προσάπτουν έλλειψη κοινωνικής ευαισθησίας, παραθέτοντας το συγκεκριμένο απόσπασμα από την ομιλία σας για τους αριθμούς και τους ανθρώπους.

- Στο τηλεοπτικό δελτίο της **EPT** έγινε εκτενής αναφορά στην εκτέλεση του έργου και τη σημασία του, έργο που σηματοδοτεί την κοσμογονία που συντελείται σ' όλη την Ελλάδα. Η δημοσιογράφος **Ρούλα Καμπουριάννη** σκιαγράφησε την πολιτική σας ως συνέχεια της κυβέρνησης του Ανδρέα Παπανδρέου, πολιτική που είναι "η μόνη που μπορεί να εγγυηθεί την ισότιμη συμμετοχή της χώρας στην Ενωμένη Ευρώπη", παραθέτοντας το σχετικό απόσπασμα από την ομιλία σας.